

Natuurherstelwet overleeft Europese Raad

nieuws

De Europese milieuministers zijn het dinsdag in Luxemburg eens geraakt over de natuurherstelwet en de standpunten die ze willen verdedigen in de onderhandelingen met het Europees Parlement. Dat heeft de Zweedse minister en EU-voorzitter Romina Pourmokhtari geconcludeerd aan het einde van het debat. Opvallend: Nederland heeft aangegeven tegen het voorstel te stemmen, hoewel het uit de koker komt van eurocommissaris Frans Timmermans. Minstens zo frappant is de tegenkanting van Zweden, dat nog tot juni voorzitter is van de Raad. Het is bijzonder ongebruikelijk dat een voorzittend land zich niet achter een voorstel schaart.

🕒 20 JUNI 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 20 JUNI 2023 20:15

Lees meer over:
natuurherstelwet
europa

Vlaams minister Zuhair Demir (N-VA) vertegenwoordigde België op de Europese Raad, maar kreeg door verzet van Open Vld en cd&v geen unaniem standpunt mee. "Het standpunt van de Vlaamse regering was dat we nog een aantal verduidelijkingen moesten vragen", vertelt Demir. "Bijvoorbeeld dat we onze natuurherstelplannen zelf maken, dat we de doelen zelf beslissen en dat we de gevolgen zelf beslissen en dat heb ik vandaag ook op tafel gebracht."

Demir geeft aan zich te kunnen vinden in de eerder aangebrachte versoepelingen van het Zweedse voorzitterschap aan het voorstel. "Wij zijn voor natuurherstel, we doen dat in Vlaanderen ook volle bak, maar er moet ook rekening worden gehouden met de bevolkingsdichtheid en onze kleine oppervlakte. We moeten ook nog projecten kunnen realiseren, en vergunningen geven."

Vicevoorzitter van de Commissie Frans Timmermans garandeerde tijdens het debat ook dat hij rekening zal blijven houden met de bezorgdheden die blijven bestaan en "maximale flexibiliteit" wil bieden. "Voor mij is het ook heel belangrijk om de rol te erkennen van mede-overheden binnen een constitutionele context", zo richtte hij zich rechtstreeks tot Demir.

Federaal vicepremier Petra De Sutter (Groen) is tevreden dat de andere lidstaten het dossier over de streep konden trekken. "Binnen België was het niet evident om iedereen op dezelfde lijn te krijgen, maar het is ons gelukt", reageerde De Sutter. "Dit is een uitstekende zaak want de natuurherstelwet is één van de laatste kansen voor de natuur."

Volgens De Sutter bevat de tekst nog steeds voldoende ambitie om natuurgebieden in slechte staat te laten herstellen. "De eerste hittegolf van het jaar moesten we al verteren. Wat we nodig hebben is sterke natuur, want groene gebieden functioneren als airco in hete en droge periodes. Dat is een doel van de natuurherstelwet", stipt ze aan.

Manoevreerruimte

De Commissie legde de natuurherstelwet bijna exact een jaar geleden op tafel om verzwakte ecosystemen en habitats te herstellen en van de natuur een bondgenoot te maken in de strijd tegen klimaatverandering. Aan de lidstaten wordt gevraagd om tegen 2030 voor minstens 20 procent van de land- en zeegebieden herstelmaatregelen te nemen, en tegen 2050 voor alle ecosystemen die herstel behoeven.

De natuurherstelwet moet de Europese Unie helpen om haar wettelijke verplichtingen inzake de beperking van de uitstoot van broeikasgassen te halen en om tegen het midden van de eeuw helemaal klimaatneutraal te worden. Een jaar voor de verkiezingen ontstond rond de tekst echter een grote controverse, waardoor de besluitvorming in woelige wateren is beland.

"We hebben hard gewerkt om het juiste evenwicht te vinden en we hebben aandachtig geluisterd naar alle lidstaten die uiteenlopende bezorgdheden en opmerkingen over de voorstellen hadden", zei Pourmokhtari, die meent dat de tekst nu een evenwicht bevat tussen het behoud van ambitieuze doelstellingen voor natuurherstel en flexibiliteit voor de lidstaten bij de implementatie.

Concreet moeten de lidstaten minstens 30 procent van de habitats in verzwakte ecosystemen aan land en in zee tegen 2030 opnieuw in betere staat brengen. Dat aandeel moet tegen 2040 toenemen tot 60 procent, en tegen 2050 tot 90 procent. In vergelijking met het oorspronkelijke voorstel van de Commissie geven de lidstaten zichzelf meer manoeuvreerruimte.

Zo hebben de lidstaten de specifieke verplichtingen per ecosysteem her en der wat versoepeld, onder meer voor veengebieden en voor groene zones in stedelijke gebieden. Daarnaast voorzien de ministers ook algemene uitzonderingen voor hernieuwbare energieprojecten of voor infrastructuur voor nationale defensie.

Er is ook gewerkt aan het fel betwiste verslechteringsverbod, dat stelt dat de natuur niet aanzienlijk mag achteruitgaan. Dat verbod geldt nog als een resultaatsverbintenis voor habitats waarop herstelmaatregelen worden toegepast, maar eerder als een inspanningsverbintenis in gebieden die in goede staat verkeren of waar nog geen herstelmaatregelen zijn ingevoerd, met name buiten het netwerk van de reeds beschermde gebieden van Natura 2000, zo luidt het in een mededeling van de Raad.

"Dubbelzinnige tekst"

Volgens Vlaams minister van Landbouw Jo Brouns (cd&v) laat het verbod nog te veel ruimte. "Met een dubbelzinnige compromistekst schieten we niks op, want dan zal die nog altijd vogelvrij zijn voor interpretaties bij juridische procedures. In het verleden zijn we misschien te gemakkelijk meegaan in regelgeving die een blanco cheque geeft aan rechters om ze in te vullen, die les hebben we wel echt geleerd. We willen geen nieuwe stikstofcrisis organiseren, vandaag of binnen 20 jaar."

Brouns is ook niet gerustgesteld dat de lidstaten of regio's aan het stuur zullen blijven bij de opmaak van nationale of regionale herstelplannen. "Er zijn wel vage engagementen, maar deze zijn nooit meegenomen in de teksten. De lidstaten zullen dus gedwongen zijn om rekening te houden met opmerkingen van de Europese Commissie. Vlaanderen verliest dus autonomie", stelt hij vast.

Boerenbond betreurt dat de wet is goedgekeurd en herhaalt de eis om een grondige Europese impactanalyse van de sociale en economische gevolgen uit te voeren. De landbouworganisatie vreest ernstige gevolgen voor de landbouwsector. "Het feit dat men nog bijkomend natuurgebied wil creëren buiten de bestaande Natura2000-gebieden zorgt voor een nog grotere druk op ruimte voor landbouw en vergunningverlening, en die is vandaag al uitzonderlijk groot in Vlaanderen", zegt voorzitter Lode Ceysens.

De organisatie benadrukt voorstander te zijn van natuurherstel, maar "dat moet in overleg en met respect voor land- en tuinbouw gebeuren", klinkt het. "Een nipte meerderheid als deze moet tot nadenken stemmen en is een duidelijk teken dat beslissingen met een dergelijk zware impact niet lichtzinnig mogen gebeuren."

"Shame on you, Belgium"

Dat een meerderheid zich in de Zweedse compromistekst kan vinden, noemt WWF dan weer "een belangrijk signaal" naar de Europarlementsleden die zich midden juli over het voorstel moeten buigen. De milieuorganisatie is er wel niet over te spreken dat de Belgische milieuministers geen gezamenlijk akkoord konden bereiken over de steun van ons land en de onthouding die hieruit voortvloeide. "Shame on you, Belgium", klinkt het in een reactie.

"Bijzonder jammer, te meer omdat minister Demir vorige week vrijdag nog leek te beweren dat de voorliggende tekst in de goede richting evolueerde." Het Belgische standpunt is voor WWF des te teleurstellender omdat België zich tijdens de EU-Milieuraad van december vorig jaar nog ambitieus uitsprak vóór de natuurherstelwet. "In zes maanden tijd evolueerde België van een voorstander van de wet naar een land dat zich onthoudt. Tijdens de talrijke dialogen die nu zullen volgen, moedigen we België aan om zich opnieuw bij de ondersteunende landen te scharen en een ambitieus natuurherstelwet mee goed te keuren", zegt Reine Spiessens, beleidsmedewerker biodiversiteit WWF België en coördinator van de Belgische Biodiversiteitscoalitie.

De Belgische onthouding druist volgens WWF in tegen de internationale ambities op het vlak van natuur die België eerder tentoonspreidde. "Tijdens de COP15 in december 2022, die ging over natuur- en biodiversiteitsverlies, steunde ons land het akkoord van Kunming-Montreal. Dat akkoord voorziet in het herstel van minstens 30 procent van de gebieden met aangetaste ecosystemen tegen 2030."

Meer nog dan de andere lidstaten heeft België nood aan een natuurherstelwet, aangezien ons land de slechtste leerling van Europa is als het gaat over het behoud van natuurlijke habitats, stelt WWF.

Volgende stappen

Met het akkoord onder de lidstaten is de kous echter niet af. Ze moeten immers nog over een finaal compromis onderhandelen met het Europees Parlement, maar ook daar doet het dossier veel stof opwaaien. Een diep verdeeld halfroed is er tot dusver niet in geslaagd een standpunt voor onderhandelingen vast te leggen. Volgende week onderneemt de milieucommissie alvast een nieuwe poging.

Bron: Eigen berichtgeving / Belga

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)